

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3622/2568

นาง ก.โจทก์ พันเอก ข.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 มาตรา 7, ป.พ.พ. มาตรา 653, พ.ร.บ.ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 มาตรา 8, ป.วิ.พ. มาตรา 198 ทวิ, ป.วิ.พ. มาตรา 88

ย่อ / หลักกฎหมาย

เนื้อหาที่โจทก์และจำเลยสนทนากันทางแอปพลิเคชันไลน์นั้นไม่มีข้อความใดที่แสดงว่าการโอนเงิน 100,000 บาท เป็นการให้กู้ยืมเงิน แม้การสนทนากันดังกล่าวเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ พ.ร.บ.ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 มาตรา 7 ห้ามมิให้ปฏิเสธความมีผลผูกพัน และการบังคับใช้ทางกฎหมายของข้อความ และมาตรา 9 ให้ถือว่ากรณีที่จำเลยส่งสติ๊กเกอร์ที่มีคำว่าขอบคุณครับเป็นการลงลายมือชื่อของจำเลยดังที่โจทก์อ้างในฎีกา แต่ตามมาตรา 8 ข้อความอิเล็กทรอนิกส์ที่สนทนากันจะต้องสามารถเข้าถึงและนำกลับมาใช้ได้โดยมีความหมายว่ากู้ยืมเงิน จึงจะถือว่าข้อความนั้นเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 653 วรรคหนึ่ง เมื่อข้อความดังกล่าวไม่แสดงถึงการกู้ยืมเงินแล้ว ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นย่อมไม่มีผลผูกพันและ บังคับใช้ทางกฎหมายให้จำเลยชำระหนี้กู้ยืมเงินแก่โจทก์ได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน 300,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี นับ ถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า ให้ จำเลยชำระเงิน 200,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 2 สิงหาคม 2565) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทน โจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 3,000 บาท ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา โดย ได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ฎีการับฟังเป็นยุติได้เบื้องต้น ว่า เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2565 เวลา 17 นาฬิกาเศษ โจทก์และจำเลยสนทนากันทางแอปพลิเคชัน ไลน์ จากนั้นโจทก์โอนเงิน 200,000 บาท เข้าบัญชีธนาคารให้จำเลยพร้อมส่งบันทึกการโอนเงิน และพิมพ์ข้อความถึงจำเลยว่า "พี่ให้ยืมแล้ว" จำเลยพิมพ์ตอบว่า "ขอบคุณครับเออครับ" อันเป็น หลักฐานแห่งการกู้ยืมเงิน 200,000 บาท เป็นหนังสือลงลายมือชื่อจำเลยผู้ยืมเป็นสำคัญ ตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 653 วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรม ทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 มาตรา 8 วรรคหนึ่ง และมาตรา 9 วรรคหนึ่ง ครั้นวันที่ 15 มีนาคม 2565 โจทก์และจำเลยสนทนากันทางแอปพลิเคชันไลน์ และโจทก์โอนเงิน 100,000 บาท เข้าบัญชี ธนาคารให้จำเลย ต่อมาโจทก์มีหนังสือทวงถามให้ชำระหนี้กู้ยืมเงิน 300,000 บาท ไปยังจำเลย แต่ จำเลยเพิกเฉย สำหรับการกู้ยืมเงิน 200,000 บาท ซึ่งศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระพร้อม ดอกเบี้ยผิดนัดแก่โจทก์นั้น คู่ความต่างไม่อุทธรณ์ คดีจึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ปัญหาที่ ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ประการแรกมีว่า โจทก์มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงิน 100,000 บาท เป็นหนังสือลงลายมือชื่อจำเลยผู้ยืมเป็นสำคัญมาฟ้องร้องให้บังคับคดีเอาแก่จำเลยหรือไม่ คดีนี้ จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ และศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้โจทก์ส่งพยานเอกสารแทนการสืบพยาน

ดังนั้น ศาลจะมีคำพิพากษาชี้ขาดให้โจทก์เป็นฝ่ายชนะคดีได้ก็ต่อเมื่อเห็นว่าคำฟ้องของโจทก์มีมูลและไม่ขัดต่อกฎหมาย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 198 ทวิ วรรคหนึ่งและวรรคสาม (1) ประกอบมาตรา 193 ทวิ วรรคสอง สำหรับพยานเอกสารที่โจทก์อ้างส่งนั้น คือ บันทึกหน้าจอแอปพลิเคชันไลน์ที่โจทก์และจำเลยสนทนากันซึ่งปรากฏข้อความว่า วันที่ 15 มีนาคม 2565 เวลา 15.20 นาฬิกา โจทก์และจำเลยโทรศัพท์พูดคุยกันทางแอปพลิเคชันไลน์ แล้วเวลา 16.35 นาฬิกา โจทก์และจำเลยโทรศัพท์พูดคุยกันทางแอปพลิเคชันไลน์อีกครั้ง จากนั้นเวลา 17 นาฬิกา โจทก์โอนเงิน 100,000 บาท เข้าบัญชีธนาคารให้จำเลย เวลา 17.07 นาฬิกา จำเลยส่งสติ๊กเกอร์ที่มีข้อความ "ขอบคุณครับ" ถึงโจทก์ เห็นว่า เนื้อหาที่โจทก์และจำเลยสนทนากันทางแอปพลิเคชันไลน์นั้นไม่มีข้อความใดที่แสดงว่าการโอนเงิน 100,000 บาท เป็นการให้กู้ยืมเงิน แม้การสนทนากันดังกล่าวเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 มาตรา 7 ห้ามมิให้ปฏิเสธความมีผลผูกพันและการบังคับใช้ทางกฎหมายของข้อความ และมาตรา 9 ให้ถือว่า การที่จำเลยส่งสติ๊กเกอร์ที่มีคำว่าขอบคุณครับ เป็นการลงลายมือชื่อของจำเลยดังที่โจทก์อ้างในฎีกา แต่ตามมาตรา 8 ข้อความอิเล็กทรอนิกส์ที่สนทนากันจะต้องสามารถเข้าถึงและนำกลับมาใช้ได้โดยมีความหมายว่ากู้ยืมเงิน จึงจะถือว่าข้อความนั้นเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 653 วรรคหนึ่ง เมื่อข้อความดังกล่าวไม่แสดงถึงการกู้ยืมเงินแล้ว ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นย่อมไม่มีผลผูกพันและบังคับใช้ทางกฎหมายให้จำเลยชำระหนี้กู้ยืมเงินแก่โจทก์ได้ ที่โจทก์อ้างในฎีกาว่าจำเลยเคยกู้ยืมเงิน 200,000 บาท อันมีหลักฐานแห่งการกู้ยืมอยู่ในแอปพลิเคชันไลน์เดียวกันมาก่อน แม้การโอนเงินครั้งหลัง 100,000 บาท จะไม่มีข้อความว่ากู้ยืมเงิน ย่อมเป็นธรรมเนียมระหว่างโจทก์และจำเลยโดยปริยายว่าจำเลยกู้ยืมเงิน 100,000 บาท จากโจทก์ นั้น ข้อนี้ได้ความว่า การโอนเงิน 100,000 บาท มีระยะเวลาห่างจากการกู้ยืมเงิน 200,000 บาท ถึงเดือนเศษ ในช่วงเวลานี้การสนทนาผ่านแอปพลิเคชันไลน์ระหว่างโจทก์และจำเลยย่อมมีเรื่องราวต่าง ๆ มากมาย แต่กลับไม่ปรากฏข้อความเชื่อมโยงไปถึงการกู้ยืมเงินครั้งแรกเลย จึงไม่อาจถือโดยปริยายว่าหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงิน 200,000 บาท เป็นส่วนหนึ่งของหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงินครั้งหลังได้ ส่วนที่โจทก์ขออนุญาตระบุพยานเพิ่มเติมในชั้นอุทธรณ์ด้วยการอ้างส่งบันทึกหน้าจอแอปพลิเคชันไลน์ที่ปรากฏข้อความสนทนาในวันที่ 15 มีนาคม 2565 ต่อเนื่องจากข้อความสนทนาเดิมนั้น เนื่องจากพยานหลักฐานนี้น่าเชื่อว่ามีอยู่ในความครอบครองของโจทก์มาตั้งแต่ชั้นพิจารณาของศาลชั้นต้นแล้ว โจทก์จึงต้องกระทำก่อนศาลชั้นต้นพิพากษาคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 88 วรรคท้าย ประกอบมาตรา 195 จึงไม่มีเหตุที่จะรับเป็นพยานหลักฐานของโจทก์ได้ เมื่อวินิจฉัยดังนี้แล้ว ปัญหาประการต่อไปที่ว่าจำเลยกู้ยืมเงิน 100,000 บาท จากโจทก์จริงหรือไม่ย่อมไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย เพราะโจทก์ไม่มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสือลงลายมือชื่อจำเลยผู้ยืมเป็นสำคัญมาฟ้องร้องให้บังคับคดี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 653 วรรคหนึ่ง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิจารณานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิจารณายิน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

สัญญา ฐริภักดี · สุจินต์ เชี่ยวชาญศิลป์ · รุ่งศักดิ์ วงศ์กระสันต์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) — deka.supremecourt.or.th ·

